

Sygn. akt IX Ca 167/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Żegarska (spr.)
Sędziowie:	SO Jacek Barczewski SO Mirosław Wieczorkiewicz
Protokolant:	pracownik sądowy Natalia Kruczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z wniosku Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa O.

z udziałem A. K. jako następcy prawnego U. K. (1)

o stwierdzenie zasiedzenia

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego

w Olsztynie z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt I Ns 61/16,

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w całości w ten sposób, że stwierdzić, iż wnioskodawca nabył z dniem 1 września 1990 r. przez zasiedzenie prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości K. gmina B. oznaczonej pierwotnie w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 3,87ha obecnie wchodzącą w skład działki ewidencyjnej nr (...) objętej księgą wieczystą nr (...), oddalając wniosek w pozostałym zakresie,

II. oddalić apelację w pozostałej części,

III. zasądzić od A. K. na rzecz wnioskodawcy kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Barczewski Agnieszka Żegarska Mirosław Wieczorkiewicz

Sygn. akt IX Ca 167/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo O. wniósł o stwierdzenie, że nabył przez zasiedzenie z dniem 10 lutego 1989 r. prawo własności nieruchomości położonej w

miejsowości K., gm. B., oznaczonej pierwotnie jako działka nr (...) o pow. 3,87 ha, obecnie wchodząca w skład działki ewidencyjnej nr (...) objętej księgą wieczystą OL (...).

W uzasadnieniu wskazał, że właścicielką powyższej nieruchomości - w skład której wchodziła działka nr (...) - była U. K. (1). Decyzją z 4 kwietnia 1977 r. Naczelnik Miasta i Gminy w B. stwierdził, że nieruchomość ta stanowi własność Państwa ze względu na wyjazd właścicielki na pobyt stały do Niemiec. Decyzją z 4 grudnia 1978 r. ww. organ przekazał m.in. działkę nr (...) w K. na rzecz Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Nadleśnictwa K., które weszło w posiadanie tej działki 10 lutego 1979 r. Decyzją z 2 listopada 2010 r. Wojewoda (...) - (...) stwierdził nieważność decyzji z 5 kwietnia 1977 r. Jednakże Nadleśnictwo K. obejmując w posiadanie przedmiotową działkę pozostawało w uzasadnionym przekonaniu, że stanowi ona własność państwową, a więc uzyskało posiadanie w dobrej wierze. Przyjmując iż bieg zasiedzenia rozpoczął się 10 lutego 1979 r. nabycie własności przedmiotowej działki przez wnioskodawcę nastąpiło 10 lutego 1989 r.

Uczestnik A. K. (następca prawny U. K. (1)) wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w wyniku decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w B. z dnia 5 kwietnia 1977 r., doszło do przejścia spornej nieruchomości przez Skarb Państwa, a następnie włączenia jej do Państwowego Funduszu Ziemi. W ocenie uczestnika niniejsze postępowanie dotyczy nieruchomości leśnej, która nie mogła być przedmiotem obrotu cywilnoprawnego. Obowiązująca wówczas ustawa z 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym nie przewidywała obrotu cywilnoprawnego lasami. Podniósł, że posiadanie spornej nieruchomości przez wnioskodawcę nie było posiadaniem w dobrej wierze, bowiem decyzja Naczelnika Miasta i Gminy w B. z 4 grudnia 1978 r. została wydana bez podstawy prawnej. Ponadto w ocenie uczestnika bieg zasiedzenia został przerwany przez czynności uczestnika i jego matki przed organami administracyjnymi podejmowanymi w celu odzyskania przejętych przez Skarb Państwa nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2016 r., Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił wniosek (pkt. I), oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt. II).

Sąd Rejonowy ustalił, że U. K. (1) była właścicielką nieruchomości położonej w miejscowości K., gm. B., w skład której wchodziła działka nr (...). Uczestniczka zmarła 11 października 2014 r. Następcą prawnym uczestniczki jest jej syn A. K.. Po wyjeździe rodziny K. do Niemiec w 1977 r. Naczelnik Miasta i Gminy w B. decyzją z 5 kwietnia 1977 r. orzekł o przejściu na własność Skarbu Państwa gospodarstwa rolnego należącego do U. K. (1) wraz z zabudowaniami położonego we wsi K., gm. B., oznaczonego w rejestrze gruntów jako działka nr (...). Następnie sporna nieruchomość została włączona do Państwowego Funduszu Ziemi. Decyzją Naczelnika Miasta i Gminy w B. z 4 grudnia 1978 r. przekazano Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu - Nadleśnictwu K. m.in. działkę nr (...) w K., które objęło ją w posiadanie 10 lutego 1979 r. w oparciu o protokół zdawczo-odbiorczy. Dnia 1 lipca 1990 r. przedmiotowa działka została przekazana Nadleśnictwu O.. Decyzją Wojewody (...) - (...) z 2 listopada 2010 r. m.in. stwierdzono nieważność ww. decyzji w części dotyczącej przejęcia przez Skarb Państwa działek nr (...).

Sąd Rejonowy wskazał, że do biegu zasiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy o biegu przedawnienia. Zatem w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie regulacja wskazująca, że bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem - przez czas trwania przeszkody. Za taką okoliczność w niniejszej sprawie należało uznać rzeczywistość prawnoustrojową PRL oraz brak możliwości skutecznego dochodzenia w tym okresie roszczeń przed sądami.

W ocenie Sądu Rejonowego, okoliczności niniejszej sprawy (zwłaszcza uchylenie decyzji administracyjnej z 4 grudnia 1978 r. po upływie niemal 40 lat) uzasadniają przyjęcie, że bieg zasiedzenia nie rozpoczął się, a rozpoczęty uległ zawieszeniu przez okres obowiązywania niezaskarżalnych decyzji administracyjnych. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, za datę rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia należy przyjąć 4 czerwca 1989 r. (data pierwszych częściowo wolnych wyborów). Ponadto Skarb Państwa w dacie objęcia przedmiotowej nieruchomości w posiadanie, widział lub

powinien wiedzieć, kto jest właścicielem gruntu. Zatem Sąd Rejonowy uznał, że Skarb Państwa jest posiadaczem w złej wierze, a więc biorąc pod uwagę 30 - letni termin zasiedzenia, to termin ten upłynąłby dopiero w 2019 r.

Ponadto Sąd pierwszej instancji wskazał, że w księdze wieczystej Skarb Państwa jest wpisany jako właściciel, a zatem nie ma legitymacji czynnej do składania wniosku o jej zasiedzenie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Rejonowy oddalił żądanie stron, a o kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia złożył wnioskodawca, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji w całości:

Wnioskodawca zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie:

- 1) art. 233 § 1 k.p.c. - przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, tj. przez przyjęcie, że wyjaśnienia uczestnika są wystarczające do uznania, że nastąpiło zawieszenie biegu przedawnienia,
- 2) art. 121 pkt. 4 k.c. w związku z art. 175 k.c. - przez błędne przyjęcie, że w niniejszej sprawie bieg zasiedzenia uległ zawieszeniu do dnia 4 czerwca 1989 r.,
- 3) art. 172 § 1 k.c. w związku z art. 336 k.c. - przez błędne przyjęcie, że wnioskodawca uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze w dniu 5 kwietnia 1977 r., tj. w dniu wydania decyzji Naczelnika Miasta i Gminy w B.,
- 4) art. 3 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w związku z art. 234 k.p.c. - przez przyjęcie, że domniemanie zgodności wpisu prawa własności w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, nie zostało wzruszone.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, wnioskodawca wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego postanowienia przez orzeczenie, iż Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo O. nabył przez zasiedzenie z dniem 10 lutego 1989 r. prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości K., gmina B., oznaczonej pierwotnie jako działka nr (...) o pow. 3,87 ha, obecnie wchodząca w skład działki ewidencyjnej nr (...) objętej księgą wieczystą nr (...),
- 2) zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, Legalis numer 92438).

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie, które Sąd Odwoławczy w całości podziela. Jednakże aprobaty Sądu Okręgowego, nie znalazły rozważania prawne Sądu Rejonowego, dotyczące momentu objęcia w posiadanie spornego gruntu przez poprzednika prawnego wnioskodawcy, charakteru tego posiadania, jak i ewentualnych terminów dotyczących przerwania i zawieszenia biegu zasiedzenia.

Nie ulega wątpliwości, że dobra wiara posiadacza podlega ocenie według stanu z chwili uzyskania posiadania, a późniejsze zmiany świadomości posiadacza pozostają bez wpływu na tę ocenę.

Ponadto okoliczności niniejszej sprawy, nie budzą wątpliwości co do charakteru występowania jako posiadacza Skarbu Państwa.

Wyjaśnić należy, że konstrukcję podmiotowości Państwa należy rozpatrywać na dwóch płaszczyznach działania - odnoszących się do sfery imperium i dominium.

W pierwszym wypadku Państwo, dbając o dobro publiczne, działa jako "władca", mając uprawnienia i zobowiązania wypływające z prawa publicznego, a w drugim jako "właściciel" wyposażony w uprawnienia i zobowiązania przypisane mocą prawa prywatnego.

Jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że posiadanie w sferze imperium - tak jak posiadanie w sferze dominium, może mieć przymiot posiadania samoistnego i prowadzić do zasiedzenia (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, Legalis nr 88637 i postanowieniu z dnia 28 listopada 2014 r., I CSK 658/13, Legalis nr 1180130).

W ocenie Sądu Okręgowego władanie Skarbu Państwa przedmiotową nieruchomością nie miało charakteru władztwa publicznego sprawowanego pro publico bono (vide postanowienie SN z 17 maja 2012r. I CSK 408/11), a miało charakter posiadania rzeczy dla siebie (animus rem sibi habendi). Skarb Państwa reprezentowany przez Nadleśnictwo K., a potem Nadleśnictwo O. prowadził na objętej w posiadanie nieruchomości działania gospodarcze dotyczące gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu, wykonywał zabiegi pielęgnacyjne, dokonywał wyrębu drzew, płacił podatek leśny czemu uczestniczka, a potem jej następcą prawny w żaden sposób nie zaprzeczyli.

Skarb Państwa podobnie jak każdy inny podmiot obrotu cywilno-prawnego może swoją wolę ujawnić przez każde zachowanie, które ją pozwala dostatecznie wyraźnie odczytać. Ocenie podlega jednak w takim przypadku zachowanie podmiotu, który jest upoważniony do występowania w imieniu właściwego organu Skarbu Państwa. W definicji ustawowej posiadania samoistnego pominięto bowiem sposób oraz okoliczności, w jakich doszło do objęcia nieruchomości we władanie, albowiem mają one znaczenie jedynie dla oceny dobrej lub złej wiary wpływającej na długość okresu zasiedzenia (zob. postanowienie SN z 30 września 2010r., I CSK 586/09, uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 26 października 2007r., III CZP 30/07).

W przedmiotowej sprawie, niewątpliwie wnioskodawca (działający jako statio fisci Skarbu Państwa), działa w sferze dominium - występując o zasiedzenie nieruchomości, którą władza od 11 czerwca 1990 r. (k. 27), na skutek przeniesienia posiadania gruntów leśnych z Nadleśnictwa K. .

Zatem nie ulega wątpliwości, że sposób posiadania spornej nieruchomości przez (...) Nadleśnictwo O. i jego poprzedników prawnych, przybrał charakter samoistny, czyli prowadzący do zasiedzenia objętej wnioskiem nieruchomości.

W związku z powyższym, podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, miała ocena, czy poprzednik prawny wnioskodawcy w momencie objęcia spornej nieruchomości w posiadanie, znajdował się w dobrej czy też w złej wierze.

Przedstawiona okoliczność jest istotna z dwóch względów. Po pierwsze, terminy zasiedzenia dla posiadaczy w złej bądź dobrej wierze są zupełnie odmienne (art. 172 k.c.), a po drugie omawiana okoliczność ma znaczenie dla stwierdzenia, czy okres zasiedzenia upłynął przed 1 października 1990 r. (wydłużenie terminów zasiedzenia).

Sąd Okręgowy - w przeciwieństwie do Sądu Rejonowego - przyjął, że poprzednik prawny wnioskodawcy (Nadleśnictwo K.), objął sporną nieruchomość w posiadanie w dobrej wierze. Sąd Odwoławczy nie neguje stwierdzenia Sądu niżej instancji, odnośnie wiedzy SP - Nadleśnictwa K. o poprzednim właścicielu przejmowanej nieruchomości. Jednakże należy mieć na uwadze, że poprzednik prawny wnioskodawcy, objął posiadanie nieruchomości na mocy prawomocnej decyzji administracyjnej. Nadleśnictwo K. - zdaniem Sądu drugiej instancji - nie mogło przypuszczać, że decyzja Naczelnika Miasta i Gminy w B. nie ma podstawy prawnej i jest nieważna.

Skoro dobra wiara polega na usprawiedliwionym w danych okolicznościach przekonaniu, że posiadaczowi przysługuje prawo do władania rzeczą jakie faktycznie wykonuje, to należało uznać, że bezsprzecznie w sprawie mamy do czynienia z dobrą wiarą. Wnioskodawca obejmując przedmiotowe nieruchomości czynił to w dobrej wierze pozostając przekonany, że grunty stanowią własność państwową na co zresztą wskazywała ówczesna prawomocna decyzja administracyjna .

Poza tym wskazać należy ,że w niniejszej sprawie zachodzi domniemanie prawne. Stosownie do treści art. 7 k.c. jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary. Domniemanie to jest wzruszalne, ale jest także wiążące dla sądu orzekającego aż do czasu, gdy strona związana ciężarem dowodu z art. 6 k.c. udowodni złą wiarę /wyr. SN z dnia 20 kwietnia 1994 r., I CRN 44/94, OSNC 1994, nr 12, poz. 245; post. SN z dnia 25 lutego 2009 r., II CSK 501/08, Lex nr 528129).

Mając na uwadze nie tylko brak dowodów na obalenie dobrej wiary, ale także okoliczności obiektywne, z których wynika w jaki sposób wnioskodawca wszedł w posiadanie przedmiotowych nieruchomości, a także jaki wówczas zastał stan faktyczny i prawny, należało przyjąć dobrą wiarę posiadacza samoistnego.

Podkreślenia także wymaga ,że wnioskodawca obejmując w posiadanie nieruchomości na podstawie prawomocnej decyzji administracyjnej stanowiącej podstawę do wpisu w księdze wieczystej Skarbu Państwa jako właściciela pozostawał w usprawiedliwionym przekonaniu ,że grunty te stanowią własność państwową (por. postanowienie SN z 16 maja 2013r. , IV CSK 686/12) .

Wskazać jednak należy, że bieg zasiedzenia nie mógł być liczony od dnia 10 lutego 1979 r. (objęcie w posiadanie spornych gruntów przez Nadleśnictwo K. - k. 12).

Jak wskazał Sąd pierwszej instancji (powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego), wywołany uwarunkowaniami politycznymi PRL, stan niemożności efektywnego dochodzenia na drodze prawnej zwrotu rzeczy jest porównywalny ze stanem siły wyższej uniemożliwiającym uprawnionemu dochodzenie swych roszczeń przed sądem (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2005 r., I CK 162/05, Legalis numer 76856).

Z tych względów, Sąd Rejonowy jako rozpoczęty początek biegu zasiedzenia spornej nieruchomości wskazał 4 czerwca 1989 r. (data pierwszych wolnych wyborów).

Sąd Okręgowy nie podzielił powyższego stanowiska, albowiem poprzednik prawny wnioskodawcy wszedł w posiadanie nieruchomości w K. na mocy decyzji administracyjnej. Natomiast w odniesieniu do spraw, które w okresie Polski Rzeczypospolitej Ludowej, należały do drogi postępowania administracyjnego, Sąd Okręgowy podziela pogląd ,że koniec okresu siły wyższej stanowi dzień 1 września 1980 r. - będący datą powstania sądownictwa administracyjnego - wynikającą z wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy - kodeks postępowania administracyjnego (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 519/13, Legalis numer 1002356).

Odnosząc się do działań poprzednika prawnego uczestnika oraz jego rodziny, wskazać należy, że nie doprowadziły one do przerwania biegu zasiedzenia.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, dla oceny tych działań, decydujące znaczenie mają czynności podjęte przez pełnomocnika poprzednika prawnego uczestnika - adwokat M. K..

Z pisma (...) - (...) Urzędu Wojewódzkiego wynika, że pełnomocnik U. K. (2), wniósł o zwrot nieruchomości rolnej położonej we wsi K. w gminie B. (k. 178). Z tego wynika, że poprzedniczka prawna uczestnika, nie wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, a więc nie można uznać, że omawiane działanie przerwało bieg zasiedzenia, a ponadto w ocenie Sądu Okręgowego okres zasiedzenia upłynął w dniu 1 września 1990 r. W tym kontekście nie mają również znaczenia dla przerwania biegu zasiedzenia działania W. G. (k.235-235v) podjęte w połowie lat 90-tych ubiegłego wieku .

Zatem Sąd Odwoławczy przyjął, że bieg zasiedzenia w przedmiotowej sprawie uległ zawieszeniu do dnia 1 września 1980 r. Od wskazanej daty, poprzednicy prawni uczestnika, mogli bowiem domagać się uchylenia decyzji administracyjnej z dnia 5 kwietnia 1977 r., czego jednak nie uczynili. W ocenie Sądu drugiej instancji, niewyczerpanie przez poprzedników prawnych uczestnika drogi administracyjnej, nie może powodować negatywnych skutków dla Skarbu Państwa - Nadleśnictwa O..

Mając na uwadze powyższe rozważania stwierdzić należy, że zarzuty naruszenia art. 233 § k.p.c., art. 121 pkt. 4 k.c. w zw. z art. 175 k.c. oraz art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 336 k.c., okazały się zasadne.

Dalej wskazać należy, że Sąd Odwoławczy nie podziela stanowiska Sądu pierwszej instancji, odnośnie braku legitymacji wnioskodawcy w niniejszej sprawie.

W toku innego postępowania apelacyjnego (sygn. akt IX Ca 125/13), Sąd Okręgowy zwrócił się do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym, czy Skarb Państwa wypisany jako właściciel do działu II księgi wieczystej na podstawie decyzji administracyjnej, której nieważność stwierdzono w postępowaniu administracyjnym może wystąpić o stwierdzenia nabycia własności tej nieruchomości przez zasiedzenie.

Sąd Najwyższy odmówił podjęcia uchwały, jednakże w uzasadnieniu wskazał, że w aktualnym stanie prawnym brak jest przepisu wyłączającego możliwość ubiegania się przez podmiot, wpisany jako właściciel do księgi wieczystej na podstawie tytułu prawnego następnie zniweczonego ze skutkiem ex tunc na skutek późniejszych zdarzeń, o stwierdzenie zasiedzenia, jeśli wpis ma charakter deklaracyjny.

Jeżeli bowiem nieruchomość została przejęta na własność Skarbu Państwa na podstawie ostatecznej decyzji administracyjnej, której nieważność następnie stwierdzono, to do chwili stwierdzenia nieważności tej decyzji, właścicielem nieruchomości formalnie był Skarb Państwa. W wyniku stwierdzenia nieważności decyzji własność odzyskuje poprzedni właściciel ze skutkiem ex tunc, chyba że Skarb Państwa nabył własność nieruchomości w drodze zasiedzenia. Potwierdza to także nieobowiązujący już dekret z dnia 11 października 1946 r. – Prawo rzeczowe, które przewidywał stany faktyczne jak powstałe w niniejszej sprawie. Otóż, art. 51 stanowił o krótszych od powszechnie obowiązujących (a mocy art. 50 dekretu- 20 lat dla dobrej wiary, 30 lat dla złej wiary) terminy zasiedzenia nieruchomości dla osób wpisanych do księgi wieczystej jako właściciel, ale nim w rzeczywistości nie będący - odpowiednio lat 10 i 20 (zasiedzenie sacundum tabulas). Z przepisów tych wynikało nie tylko uprzywilejowanie tych osób jeśli idzie o zasiedzenie, ale przede wszystkim dopuszczalność złożenia przez taką osobę wniosku o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości. Wskazać należy, że po wejściu w życie obecnego kodeksu cywilnego nie przewidziano przywileju skrócenia okresu samoistnego posiadania niezbędnego do zasiedzenia, co nie oznacza, że nie jest możliwe zasiedzenie przez podmiot wpisany do księgi wieczystej jako właściciel chociaż nim nie jest (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 13 marca 1977 r. IV RC 102/78, Lex 2248).

Zatem z powyższych względów, pogląd wyrażony przez Sąd Rejonowy, nie mógł zostać zaakceptowany przez Sąd drugiej instancji.

Na końcu wyjaśnić trzeba, że określone w kodeksie cywilnym terminy zasiedzenia (20 i 30 lat) obowiązują od 1 października 1990 r. Przed zmianą kodeksu cywilnego z 28 lipca 1990 r., dla zasiedzenia nieruchomości obowiązywały terminy 10 i 20 lat - w zależności od dobrej albo złej wiary. Terminy te mają zastosowanie, gdy zasiedzenie nastąpiło przed wejściem w życie nowelizacji z 28 lipca 1990 r., tzn. przed 1 października 1990 r. (uchwała Sądu Najwyższego z 10 stycznia 1991 r., III CZP 73/90, Legalis numer 27195).

W niniejszej sprawie, początek terminu zasiedzenia spornej nieruchomości, liczony jest od dnia 1 września 1980 r., a więc 10 - letni okres zasiedzenia, upłynął przed 1 października 1990 r. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy stwierdził, że nabycie przez zasiedzenie nieruchomości w K., nastąpiło z dniem 1 września 1990 r.

Na marginesie zasygnalizować trzeba, że apelacja została oddalona w części domagającej się stwierdzenia zasiedzenia z dniem 10 lutego 1989 r. Sąd Okręgowy mógł bowiem przyjąć inną datę nabycia nieruchomości przez zasiedzenie, ponieważ jest związany jedynie oznaczeniem osoby na rzecz której ma nastąpić stwierdzenie zasiedzenia (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2015 r.

III CZP 112/14, Legalis numer 1249407).

Sąd Odwoławczy nie zmienił orzeczenia Sądu niższej instancji w zakresie kosztów postępowania, ponieważ profesjonalny pełnomocnik wnioskodawcy, nie wniósł o ich zasądzenie w postępowaniu pierwszo-instancyjnym, a więc jego roszczenie w tym zakresie wygasło – art. 109§1 k.p.c. .

O kosztach postępowania apelacyjnego, orzeczono natomiast na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z §2 pkt7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016r. ,zmieniającego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w zw. z §5 i §10 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych .

Jacek Barczewski Agnieszka Żegarska Mirosław Wieczorkiewicz